การสร้างชุดการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต วิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Development of Instructional Package on Creative Writing For Pratomsuksa 3 Students of Pakse Teacher College's Demonstration school LAO PDR

พูขันธ์ ไชยะสิงห์*
E-mail : phoukhanh@edbuu.com
ดร.อุดม รัตนาอัมพรโสภณ**
ผศ. ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์***

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต วิทยาลัยครูปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน1 ห้อง มีทั้งหมด 48 คน โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูปากเซ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552-2553 (ค.ศ. 2009-2010) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดการสอนการเขียน เชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาว จำนวน 4 ชุด และแบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาวที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.18/82.71 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: ชุดการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์/ วิชาภาษาลาว/ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

---

* นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาครูศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
** ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
*** กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

Abstract

This research aimed to develop an instructional package on creative writing in Lao Language for Prathomsuksa III students at the Demonstration School of Pakse Teacher College, Champasak Province, Lao P.D.R. to meet the 80/ 80 efficiency standard criterion. The population of the study consisted of one class of 48 students studying in Prathomsuksa III at the Demonstration School of Pakse Teacher College in the second semester of the academic year 2009-2010. The instruments included 4 sets of instructional package on Creative Writing in Lao Language, and a creative writing test. The percentage, means, and standard deviation were employed for the data analysis.

The finding revealed that the efficiency of the instructional package on creative writing in Lao Language, developed by the researcher was at 82.18/ 82.71, which was higher than the 80/ 80 criterion.

Keywords: creative writing/ Lao Language/ grade 3.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาลาวเป็นสื่อสำคัญสำหรับใช้ในการติดต่อสื่อสารของชนเผ่าต่าง ๆ แห่งชาติลาว เป็นมรดกที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ภาษาลาวเป็นภาษาที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมที่ล้ำเลิศของชาติ การใช้ภาษาลาวในการสื่อสารระหว่างคนกับคนเป็นระบบสัญญาณที่ใช้สัญญาณเสียงเป็นหลักและสัญญาณอื่น ๆ เช่น เส้น รูปภาพ สี เพื่อสร้างความเข้าใจ และแสดงความรู้สึกนึกคิดของคน ภาษาที่นิยมใช้กันในสังคมนั้นมี สองแบบ คือ ภาษาเขียนและภาษาพูด (มหาสีลา วิระวงศ์, 2549, หน้า 49)

การเขียนมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสารแสดงความรู้สึกนึกคิดให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจ (มหาสีลา วิระวงศ์, 2549, หน้า 49) การเขียนเป็นสิ่งที่สำคัญต่อ การสื่อสาร ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษาการเขียนภาษาลาวเป็นพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียน และใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล ใช้จินตนาการและ มีความคิดริเริ่มในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นของตน เห็นคุณค่า และความสำคัญของการเขียน ดังนั้นการเขียนจึงเป็นเครื่องมือในการสื่อสารในการเสริมสร้างสติปัญญา การแสดงออกที่มีสุนทรียภาพ ให้เกิดจินตนาการทางการเขียนของผู้เรียน การสอนการเขียนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น กล่าวคือ การเขียนมีลักษณะการคิดริเริ่ม และมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นโดยผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการ และประสบการณ์มาเชื่อมโยงความคิดของตน (ดาลา กันละยา และคณะ, 2007, หน้า 14)

การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีสำคัญสำหรับครู และนักเรียน เพราะการเขียนเชิงสร้างสรรค์คือการแสดงออกให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่สื่อออกมา เช่น ความต้องการ ความชอบ ความรู้สึกข้างในของผู้เขียน ยิ่งไปกว่านั้น การแสดงออกด้านการเขียนยังมีพลังจิตใจสูง ทำให้ผู้เรียนเกิดมีความมั่นใจ มีเชื่อมั่นในตนเอง ในทางการแพทย์จึงมีการนำไปใช้ เพื่อรักษาคนที่มีปัญหาทางจิตใจ ในด้านคุณค่าความสำคัญของการเขียน ก็คือผลงานทางการเขียน การให้รางวัลวรรณกรรมยอดเยี่ยมระดับโลกหรือชาติหรือท้องถิ่นมากมายนั้น ซึ่งเห็นได้อย่าง

ชัดเจนถึงความสำคัญของการเขียนสร้างสรรค์ แล้วผ่านมาในประวัติศาสตร์โลกได้รับรู้ว่า บทเขียน บทประพันธ์ มีพลังในการสร้างความสามัคคี การเปลี่ยนความคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจซึ่งกันและกันได้ (ดาลา กันละยา และคณะ, 2007, หน้า 17) การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ เพื่อให้โอกาสผู้เรียนแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกจากประสบการณ์ที่ได้พบเห็น ส่งเสริมความสามารถทางวรรณคดี ที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนให้สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าทางวรรณกรรมส่งเสริมความเร้าใจให้ผู้เรียนสนใจวรรณคดี มุ่งพัฒนาความสามารถทางภาษามากกว่ากระบวนการเขียนอย่างมีกฎเกณฑ์ และพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแสดงออก และความรู้สึก (วิลาวัลย์ โพธิ์ทอง, 2551, หน้า 2 อ้างอิงจาก Mckee, 1978, pp. 245-246)

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งในสี่ทักษะทางภาษา ได้แก่ ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน พบว่าทักษะการอ่านเป็นเรื่องยาก และเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝนให้เป็นนิสัยมาแต่เด็ก ก่อนที่จะเกิดความรักการอ่าน แต่สิ่งที่ยากกว่าการอ่านคือ การเขียนทั้งสองทักษะนี้มีความจำเป็นเท่าๆ กัน เพราะในการเขียนนั้นคือการทบทวนสิ่งที่ได้รู้ได้เห็นมาจากประสบการณ์ ก่อนจะเขียนลงไปต้องใช้ความคิดคือคิดแล้วคิดอีก เขียนอย่างไรจึงจะเข้าใจง่าย เขียนอย่างไรจึงจะดึงดูดใจของผู้อ่าน ทั้งหมดคือศิลปะขั้นสูงที่ต้องฝึกฝน เนื่องจากเราไม่ค่อยได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่ จึงทำให้หลายๆ คนเพียงแต่เขียนได้แต่เขียนไม่เป็น การเขียนได้ต่างจากการเขียนเป็นอยู่ที่ว่า การเขียนได้นั้นผู้เขียนสามารถเขียนตัวอักษรหรือคำต่างๆ ได้โดยไม่คำนึงว่าผู้อ่านจะเข้าใจสิ่งที่เขียนหรือไม่ ส่วนการเขียนเป็นนั้นผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงผู้อ่านให้สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียน ซึ่งการเขียนให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมายอย่างดีต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการเขียนเป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ หมายความว่า ความรู้ที่สามารถฝึกฝนได้ และมีเทคนิควิธีการเขียนที่ทำให้ผู้อ่านประทับใจในการเขียนนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2008, หน้า 1-2) ทุกคนจะมีอาชีพเป็นนักเขียน ได้ทุกคน การเขียนบันทึกมีประโยชน์อย่างมากมาย ทั้งส่วนตัว และสังคม นักเรียนที่ฝึกการเขียน จะจดจำได้เร็ว เพราะสมองที่ทำงานบ่อยๆ จะชิน และคิดออกอย่างรวดเร็ว การส่งเสริมการเขียนสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพ คือ การนำเสนอผลงานการเขียนต่อหน้าเพื่อนๆ ในห้องเรียน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในวารสารต่างๆ ในโรงเรียนควรมีกิจกรรมประจำ และมีการก่อตั้งกลุ่ม ข่าวสารขึ้นรับผิดชอบการเขียนสรุปประจำอาทิตย์ ประจำเดือน ทั้งป้ายประกาศ คำขวัญ ก็จะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นต่อการประดิษฐ์คิดแต่งได้ (ดาลา กันละยา และดวงเดือน บุนยาวง, 2007, หน้า 14) การเขียนเป็นทักษะหนึ่งในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น อารมณ์ จินตนาการและสิ่งที่ต้องการสื่อสารอื่นๆ ของตนเองผ่านงานเขียนโดยใช้สัญลักษณ์ที่กำหนดรู้ร่วมกันเป็นสื่อกลางของการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน การเขียนจึงมีความสำคัญต่อการสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งการที่จะทำให้ผู้รับสารหรือผู้อ่าน เกิดความเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารอย่างถูกต้องแล้ว ผู้เขียนจะต้องจัดระเบียบความคิดของตนเองออกมาอย่างเป็นระบบ และต้องรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนที่ถูกต้องชัดเจน เพื่อสื่อความหมายที่ตนเองต้องการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ (วิลาวัลย์ โพธิ์ทอง, 2551, หน้า 2)

จากการสังเกตจากการสอนของครูและสัมภาษณ์ (หมุดสี พรมศรีลา, 2552) ในโรงเรียนสาธิตปัจจุบัน พบว่า การสอนของครูยังไม่ได้ส่งเสริมให้เด็กได้คิดเท่าที่ควร ส่วนใหญ่จะเป็นการเขียนแบบมีกฎเกณฑ์ นอกจากนี้การสอนของครู ยังเป็นแบบเดิมกำหนดเรื่องให้นักเรียนเขียนและเคร่งครัดต่อการใช้ภาษามากไป ขาดการนำเอานวัตกรรมใหม่ๆ ช่วยในการฝึกการเขียน เชิงสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนไม่อยากเขียน และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเขียน การเขียนภาษาลาว

ของเด็กจะมีลักษณะตายตัว ไม่สามารถเขียนได้หลายความหมาย เมื่อเห็นภาพ เด็กจะคิด ได้เพียงประโยคหรือ สองประโยคเท่านั้น ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว คือ ครูเข้าใจหลักสูตรไม่ลึกซึ้ง ขั้นตอนการสอนของครู จบลงอย่างรวดเร็ว ทำให้นักเรียนตามไม่ทัน สมรรถภาพ การถ่ายทอดความรู้ของครู โดยเฉพาะด้านทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนยังมีประสิทธิภาพต่ำ ผลมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูไม่ได้ส่งเสริมการคิดเท่าที่ควร หรือกล่าวได้ว่าขาดทักษะในการคิด ไม่ค่อยได้รับการฝึกฝน ให้รู้จักการลำดับความคิดการเขียนบรรยาย ทำให้เรื่องวกวน ผู้อ่านไม่เข้าใจ นักเรียนขาดทักษะ ในการคิด ขาดการฝึกฝนให้รู้จักการคิด จึงทำให้ความคิดไม่ต่อเนื่อง นอกจากนี้สื่อการสอนที่ครูใช้มักจะเน้นการเขียนที่เน้นการจำ การเขียนตามกฎเกณฑ์ และยึดหลักภาษาเป็นส่วนใหญ่ จัดสถานการณ์ไม่จูงใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบ ทำให้นักเรียนรู้สึกว่า การเขียนเป็นเรื่องยาก เกิดความเบื่อหน่ายในการเขียน รู้สึกไม่อิสระไม่สามารถเขียนได้ตามจินตนาการ นอกจากนี้ครูผู้สอน ขาดการนำเอานวัตกรรมใหม่ ๆ ไปช่วยใน การฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (วาสนา คงวารี, 2549, หน้า 3) ความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญในการเขียนสร้างสรรค์ และส่งผลให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจในความรู้ ความคิด ไม่กล้าแสดงออก เพราะขาดการกระตุ้นทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ขาดการฝึกการคิดแบบอเนกนัย และขาดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสม ที่จะเร้าความสนใจและความคิดของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การเขียนเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเขียน โดยรู้สึกว่าการเขียนเป็นเรื่องที่ยาก และเบื่อหน่าย ในที่สุดการเขียนเป็นอุปสรรคที่ส่งผลให้กับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์สามารถสอนให้นักเรียนเข้าใจง่ายโดยใช้สื่อการสอนซึ่งประกอบด้วยรูปภาพ ใบงาน ใบความรู้ ฯลฯ และผู้วิจัยมีความเชื่อว่าชุดการสอนเป็นสื่อที่สามารถใช้สอนนักเรียนให้มีการพัฒนาทางด้านสติปัญญา ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539, หน้า 19) กล่าวว่าชุดการสอนเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่พัฒนามาจากวิธีการเรียนการสอนหลายระบบการใช้สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ โดยกำหนดขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ จากการที่ได้มีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมและได้ลงมือปฏิบัติและลดภาระการเตรียมการสอน ช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจพร้อมที่จะสอนอีกด้วย

จากการศึกษางานวิจัย พบว่าชุดการสอนสามารถแก้ไขการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ (สุภา พิมพาแป้น, 2546, หน้า 47) เพราะเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความสามารถทางด้านสติปัญญาในทางสร้างสรรค์และแสดงออกทางความคิดอย่างอิสระเสรี และชุดการสอนเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทุกวิชาทุกระดับชั้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประกอบการสอนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการสอนการเขียนสร้างสรรค์ภาษาลาวโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาให้มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าการสร้างชุดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาว จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นโดยเลือกใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการสอนนักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ที่มีงานวิจัยสนับสนุนว่าทำให้นักเรียนมีความสามารถแสดงออกผ่านทางภาษาเขียนซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถทั้งรายบุคคลและกลุ่ม การสอนแบบนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนรวมในการทำกิจกรรมมากขึ้น ช่วยลดภาระการเตรียมการสอนและช่วยให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งชุดการสอนนี้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

วิชาภาษาลาว และยังไม่มีผู้ใดศึกษาเรื่องนี้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการสร้างชุดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาสมรรถภาพทางด้านการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาลาวในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสร้างชุดการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาวสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาวให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างชุดการสอนเชิงสร้างสรรค์ในวิชาอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมนักเรียนชั้นประถมศึกษให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำประสบการณ์จากการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิต วิทยาลัยครูปากเซ เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา พ.ศ. 2552-2553 (ค.ศ. 2009-2010) จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 48 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา พ.ศ. 2552-2553 (ค.ศ. 2009-2010) ใช้เวลาทดลอง 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

3. ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยศึกษาจากหลักสูตรวิชาภาษาลาวชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษา 2009 ดังนี้

3.1 การเขียนคำ คือ การเขียนคำจากภาพให้แปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร การเขียนคำที่มีความหมายคล้ายกัน และคำตรงกันข้ามให้ได้มากที่สุด

3.2 การเขียนประโยค คือ การเขียนประโยคจากคำและภาพที่กำหนดให้มีความหมายแปลกใหม่ให้ได้มากที่สุด

3.3 การตั้งชื่อเรื่อง คือ การตั้งชื่อเรื่องจากบทอ่านได้อย่างแปลกใหม่ สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง การตั้งชื่อเรื่องจากภาพที่เห็นได้อย่างแปลกใหม่และสอดคล้องกับภาพ

3.4 การเขียนเรื่องราวสั้นๆ คือ การเขียนเป็นเรื่องราวจากภาพให้แปลกใหม่น่าสนใจ ไม่ซ้ำแบบใคร โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ การเขียนแต่งเติมเรื่องจากนิทานที่ยังไม่จบได้อย่างแปลกใหม่และน่าสนใจ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการได้อย่างแปลกใหม่น่าสนใจ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง การสร้างชุดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต วิทยาลัยครูปากเซ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

1.1 ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาลาวชั้นประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์ การศึกษา 2009 เน้นเฉพาะการเขียน ศึกษารายละเอียดชุดการสอนแนวการเขียนแบบสร้างสรรค์จากเอกสารงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนการเขียนสร้างสรรค์ กำหนดเนื้อหาและประสบการณ์ของชุดการสอน และแบ่งประสบการณ์ออกเป็น 4 ชุด แล้วจึงกำหนดสาระสำคัญ การเรียนรู้ที่คาดหวัง และกระบวนการจัดการเรียนรู้

1.2 ดำเนินการทดสอบปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน โดยการนำชุดการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษา และกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับแก้ไขความเหมาะสมทางด้าน เนื้อหา ภาษา เวลาเมื่อแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมเชิงเนื้อหาของชุดการสอนในภาพรวม หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC: Index of Congruence) (วิชิต สุรัตน์เรืองชัย, 2551, หน้า 127) พบว่า ข้อคำถามเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับชุดการสอนมีค่า IOC เท่ากับ 0.90 ซึ่งแสดงว่าชุดการสอนมีค่า ความเหมาะสมเชิงเนื้อหาสูง นำไปทดลองใช้กับนักเรียนรายบุคคล และกลุ่มย่อย เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องของชุดการสอนในเรื่องความเหมาะสมของระยะเวลา เนื้อหาและกิจกรรม แล้วนำมาปรับแก้ไข ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้กับประชากรในโรงเรียนอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2531, หน้า 495)

2. การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.1 ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และสร้างแบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาวสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ นำแบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจแก้ไข และนำมาปรับปรุง แบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยศึกษาแบบประเมินเกณฑ์ การให้คะแนนระดับความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากงานวิจัยของ วิลาวัลย์ โพธิ์ทอง (2551) และ วาสนา คงวารี (2549) ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบประเมินเกณฑ์การให้คะแนนระดับความสามารถ ซึ่งหมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินผลงานการเขียนของนักเรียนที่เป็นประชากร โดยใช้แบบประเมินเกณฑ์การให้คะแนนระดับความสามารถ ประกอบด้วยดัชนีการประเมิน 5 องค์ประกอบ คือ การแสดงออกเนื้อหาสาระ การเชื่อมโยงความคิด การใช้ภาษา และการเสนอเรื่อง ดังนี้ ความคิดริเริ่ม (การแสดงออก) 5 หน่วยน้ำหนัก เนื้อหาสาระ 2 หน่วยน้ำหนัก การเชื่อมโยงความคิด 1 หน่วยน้ำหนัก การใช้ภาษา 1 หน่วยน้ำหนัก การเสนอเรื่อง 1 หน่วยน้ำหนัก โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบ Rubric Score มีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความสามารถขององค์ประกอบ แต่ละด้านของการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็น 5 ระดับคือ ดีมาก ดี พอใช้ เกือบใช้ได้ และต้องแก้ไข นำแบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตรวจสอบความเหมาะสมเชิงเนื้อหาในภาพรวม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยมีแบบแสดงความคิดเห็น จากนั้นวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ซึ่งต้องมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ .5 (บุญเชิด ภิญโญอนันต์พงษ์, 2527, หน้า 69-70) พบว่า ความเหมาะสมเชิงเนื้อหาแบบทดสอบมีค่า IOC เท่ากับ .97 ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบมีค่าความเหมาะสมเชิงเนื้อหาสูง จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนรายบุคคล และกลุ่มย่อย เพื่อตรวจสอบหาข้อ

ทำให้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีคุณค่าต่อการจัดการเรียนรู้ของ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539, หน้า 177-118) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อประสมประเภทหนึ่งที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอน และยังเป็นสื่อประสมที่ได้จากระบบการผลิตและการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวิชาหน่วย หัวเรื่องและวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านตัวครู ครูจะต้องเป็นกันเองกับเด็ก สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียดสนใจการแสดงออกของเด็กและส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสแสดงออกได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ครูจะต้องเป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือเด็ก เป็นกำลังใจให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจที่จะแสดงออกทางการเขียนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้อง อัจฉรา ชีวพันธ์ (2535, หน้า 3-6) ได้กล่าวถึงครูในแนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า ควรมีบุคลิกที่สร้างสรรค์เพราะครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอนและอยู่ใกล้ชิดกับเด็กตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ครูจึงควรมีบุคลิกของผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อจูงใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก เช่น จัดกิจกรรมเร้าใจใหม่ๆ เปิดโอกาสให้กับเด็กๆ ได้แสดงออกในด้านต่างๆ รับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ใช้คำถามนำเพื่อให้เกิดคำตอบหลายอย่าง กระตุ้นให้เกิดคำตอบหลายๆ อย่าง ชมเชยและให้กำลังใจ มีประชาธิปไตยในการสอน

6. บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน มีผลต่อการพัฒนาทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กมากที่สุด เช่น ห้องเรียนจะต้อง ไม่ถูกควบคุมจากระเบียบวินัยจนเกินไป เป็นห้องเรียนที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ Torian (1977, p. 37 อ้างถึงใน วาสนา คงวารี 2549, หน้า 52) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและการวัดผลกระบวนการสอนซึ่งประกอบด้วย แผนการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอน เพื่อพัฒนาความคิดด้านจินตนาการด้วยตนเองโดยใช้โปรแกรมการเขียนอย่างสร้างสรรค์ C.W.P. (Creative Writing Program) ของนักเรียนระดับกลางในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า บรรยากาศในการเขียนมีจำเป็นมากสำหรับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

จากการทดลองใช้ชุดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาวพบว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในชุดที่ 3, 4 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.50 และ 80.80 ซึ่งต่ำกว่าชุดที่ 1 และ ชุดที่ 2 เนื่องจากว่านักเรียนยังไม่คุ้นเคยต่อกิจกรรมการเรียนโดยการใช้ชุดการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ความคิดและจินตนาการของตนเท่าที่ควร ฉะนั้นจึงทำให้คะแนนของนักเรียนในชุดการสอนที่ 3, 4 มีค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าชุดอื่นๆ แต่เมื่อเฉลี่ยทั้ง 4 ชุดแล้วเห็นว่าชุดการสอนการเขียน เชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเฉลี่ยร้อยละไม่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก คือ 82.18 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยร้อยละไม่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง คือ 82.71 แสดงว่าชุดการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.18/82.71 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างชุดการสอนได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน มีการจัดลำดับการเรียนการสอนจากง่ายไปหายาก มีกิจกรรมประกอบการสอนที่หลากหลายและทำแบบฝึกหัดเขียนอย่างต่อเนื่อง ถูกต้อง ตามหลักการฝึกทักษะการเขียนวิชาภาษาลาว ครูมีความเข้าใจเด็ก มีความเป็นกันเองมีบรรยากาศ ในการจัดการเรียนการสอน การที่เด็กได้ฝึกการเขียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็กไม่เพียงแต่เขียนได้เท่านั้นยังต้องเขียนเป็นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2009, หน้า 8-9) ได้กล่าว ไว้ว่า เมื่อเรียนจบหลักสูตรนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถที่แสดงออกทางด้านการเขียน คือ เขียนเรื่องเกี่ยวกับรูปภาพ เรื่องแบบจินตนาการ หรือนิทานและสิ่งที่ได้สังเกตด้วย การเสนอเรื่อง ดำเนินเรื่อง และ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

สรุป ได้ประมาณ 5 บรรทัด เติมข้อความใส่แบบฟอร์มที่ง่าย ๆ และ เรื่องสั้นตามประเภทบทที่ได้เรียนมาได้ถูกต้อง ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องและนำใช้คำศัพท์ที่เขียนต่างกันแต่ออกเสียงเหมือนกัน จัดเรียงและใช้คำนาม คำแทนนาม คำกิริยา คำนามสร้างให้เป็นประโยคปฏิเสธ ประโยคเชิญชวน และประโยคประสม ทำให้ได้ใช้ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ เสียง และตัวอักษรเพื่อสะกดคำให้ถูกต้องและสามารถเติมข้อความที่เป็นรายละเอียดลงในช่องว่างได้ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชุดการสอนโดยเฉพาะชุดที่เกี่ยวกับการเขียน ชื่อเรื่อง และเขียนเรื่องราวสั้น ๆ ตามจินตนาการ ให้มีทั้งกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมเดี่ยวที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมกลุ่ม ครูผู้สอนควรเน้นให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม สมาชิกในกลุ่มจะต้องเลือกประธานกลุ่ม และรองประธานกลุ่มเพื่อทำหน้าที่จดบันทึก ส่วนสมาชิกที่เหลือช่วยกันแสดงความคิดเห็น และออกมารายงานหน้าชั้น ส่วนด้านกิจกรรมรายบุคคลให้ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบประจำแต่ละชุด

2. ด้านครูผู้สอน ควรมีการจดบันทึกปัญหาที่พบในชั้นเรียนในแต่ละครั้ง เพื่อค้นหาข้อบกพร่อง และนำไปปรับปรุงในการสอนครั้งต่อไป

3. สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนควรมีสื่อที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน

4. การเขียน เป็นวิชาที่จำเป็นต้องใช้ทักษะพร้อมๆ กันหลายด้าน ทำให้นักเรียนค่อนข้างจะเบื่อหน้าแท้กับการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ต้องพยายามให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดด้วย ถ้านักเรียนไม่สามารถคิดได้นักเรียนก็ไม่สามารถเขียนได้

5. การให้คำปรึกษา ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูผู้สอนควรเดินดูตามกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้คำปรึกษา ดูแล เมื่อเด็กหรือว่ากลุ่มใด มีปัญหาหรือข้อสงสัยโดยไม่ใช้เสียงดังรบกวนนักเรียนกลุ่มอื่น

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างชุดการสอนเขียนสร้างสรรค์วิชาภาษาลาวในชั้นเรียนอื่น

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาวในเรื่องของการตั้งชื่อเรื่อง และเขียนเรื่องราวตามจินตนาการ

3. ควรมีการเปรียบเทียบการสร้างชุดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาลาวชั้นประถมศึกษาระหว่างโรงเรียน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2008). *แบบเรียนภาษาลาว 2 กลุ่มวิชาครูทั่วไป สายสร้างครูประถม ระบบ3 ปี.* เวียงจันทน์: นานดานพริ้นติ้งเอชซีเอ็มซี.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2009). *คู่มือครู ภาษาลาวชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3.* เวียงจันทน์: โรงพิมพ์ อิสเทิร์นพริ้นติ้งพลับบลิก.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2531). ชุดการสอนในระดับประถมศึกษา. *ในเอกระสารการสอนชุดวิชา สื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ภาพพิมพ์.

_____. (2539). *ชุดการสอนระดับประถมศึกษา เอกระสารการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15* (พิมพ์ครั้งที่ 15). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ดาลา กันละยาและดวงเดือน บุนยาวงพร้อมคณะ. (2007). *การพัฒนาภาษาในเด็กวัยประถม.*คู่มือศูนย์วัฒนธรรมเด็ก. เวียงจันทน์: สมาคมร่วมน้ำใจกับเด็กน้อยลาว.

ทิศนา เขมมณี .(2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. *วารสารวิชาการ* 2(5), 14 – 15.

พัชรินทร์ จันทร์ พิทักษ์พร. (2542). *การสร้างชุดการสอนเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.* ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

มหาสีลา วิระวงศ์. (2549). *วัจนานุกรมลาว.* ฉบับปรับปรุง.พิมพ์ครั้งที่3. จัดพิมพ์โดยสมาคมร่วม น้ำใจกับเด็กน้อยลาว. พิมพ์ที่ จำปาการพิมพ์.

วาสนา คงวารี. (2549). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน เชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีที่ 2.* ปริญญาการศึกษาศาสตมหาบัณฑิต, สาขาวิชา เทคโนโลยีทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย. (2551). การวิจัยเชิงปฏิบัติการในครูศึกษา 1. *เอกสารประกอบการสอนในสาขาวิชาการพัฒนาครูศึกษา.* ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิลาวัลย์ โพธิ์ทอง. (2551). *ผลการใช้แบบจำลองการสอน STIM เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีบุคลิกภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.* ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุภา พิมพาแป้น.(2546). *การสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถการเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและ การสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

หมุดสี พรมศรีลา .(2552, 6 พฤษภาคม). *ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสาธิตวิทยาลัยครูปากเซ* . 1. สัมภาษณ์.

อัจฉรา ชีวพันธ์ .(2532). *กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University